

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
 Egy évre 10 frt — kr.
 Félévre 5 frt — kr.
 Negyedévre 2 frt 50 kr.
 Egy órára 1 frt — kr.

Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében. Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-esapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.
 Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

A libériás inasok.

Debreczen, június 2.

(K. B.) Midőn a képviselőházban a közigazgatás államosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását megkezdték s az előadó kijelentette, hogy ez után nem választott, hanem kinevezett tisztviselők fogják a közigazgatást intézni, azonnal fölhangzott a gunyos közbeszólás: »libériás inasok.«

E két szó nagyon találóan jellemzi a tárgyalás alatt lévő törvényjavaslatot, mert annak valóban nincsen más célja, mint a szolgaság megteremtése. Ha eddig — mint állítják — a tisztviselő a választó közönségtől függött (ámbar e függés nem volt szégyen, mert ezerek, vagy százak bizalmából foglalni el valamely helyet, mindig kitüntetés bákire nézve), ezután a minisztertől és főispántól fog függeni s e függés olyan természetű lesz, mint a mily függésben van a libériás inas a gazdájától.

Hogy e hasonlat még találóbb legyen, nagyon valószínű, hogy a kinevezett tisztviselők egyenruhát fognak kapni, mint a Bach-korszak beamterei. Ha már a lényegben utánozzák a Bach-korszakot, bizonyos, hogy utánozni fogják a külsőségekben is. S az egyenruha nem a diszmagyar lesz, hanem az a maskara, mely a múlt század végén és e század elején az udvaroknál divatozott: háromszögletű kalap, paróka, kötésig érő nem tudni miféle, térdig érő nadrág s harisnya. Talán még egyenes kardot is fognak kapni a megyei urak a görbe szablya helyett. Már most tessenek elképzelni Hajdúvármegye alispánját, ki midőn diszmagyarba öltözik, Tuhutum apánkat juttatja eszünkbe, ilyen egyenruhában! Vagy pedig, ha a városi közigazgatás is államosittatik, milyen jól fog illeni a Vértessy István főjegyző délczeg alakjára, melyre még eddig mindig magyar ruha simult, az a beamteri egyenruha! Még a bajszukat és szakállukat is le kell vágni majd a kinevezett tisztviselőknek, hogy »hivatalos« jellegük annál inkább feltűnjék s hogy annál jobban hasonlitsanak az osztrák beamterekhez, kik mindnyájan borotvált arcuak s e miatt szörnyű nagy tekintélyvel bírnak; az új rendszert, melylyel meg akar bennünket nyomorítani Szapáry, úgy is az osztrákoktól vette, természetes tehát, hogy e rendszer külsőségeit is át fogja venni s délczeg magyarokból külföld németet csinál a németnél!

Hogy pedig a külsőségeknek mennyi jelentőségük van, azt nagyon jól tudjuk hazánk történetéből. Midőn a magyarság — a Mária Theresia uralma alatt,

ki arany-lánczot rakott főurainkra s ezeknek példája lefelé is hatott — nemzeti jellegéből kivetkezett: pár évtized alatt annyira sülyedt hazánk, hogy jövője felett a legjobbak is kétségbeestek.

Mély bánattal, hazafiúi haraggal kiáltotta oda Berzsenyi a romlásnak indult hajdan erős magyarnak, hogy elődeinek bajnoki kontösét s nyelvét megvetve, rut idegent cserélt, — leveté a magyar fényes nemzeti bélyegét s rut szubarita vázzá változott: de akkor, éppen a legveszedelmesebb időben, nagy férfiak támadtak, kik a nemzetet visszavezették a helyes utra s megmutatták neki, hogy melyik ut vezet a nemzeti nagysághoz.

Ma pedig a törpék, az államférfiúi nagyság torzképei, az epigonok, kik alkotni nem képesek, a romlás művéhez fogtak s hinárba akarják vezetni a nemzetet kifczamadott észjárásuk bárgyú szüleményével; le akarják törölni ős alkotmányunkról a nemzeti bélyeg utolsó nyomát, helyébe akarnak állítani egy olyan szervezetet, mely nem nemzeti államot, hanem szolgaságot teremt e földön.

Szolgaság! Mily rettenetes szó ez a szabadságért hevülő magyar ember előtt! Igazán el fognak kárhozni ős apáink, mert szolgáló-földben nem tudnak nyugodni. Az egyenes, férfias magyar jellem, mely törhetett, de nem hajolt meg soha, átváltozik szolgáló meghunnyászkodássá. A miniszterek és főispánok parancsszava előtt meggörnyednek ezeken és ezeken s a büszke magyarból, ki királya előtt se hajlik térdre, hanem férfias hódolással üdvözli a legelső magyar embert, libériás inas lesz, ki a miniszterek előszobáiban fog ácsorogni s kunyorálni fog egy kis beamterségért maga és atyafisága számára.

S Magyarországból nem lesz jogállam, nem lesz nemzeti állam, hanem lesz — mint Mocsáry mondta — r e n d ő r á l l a m !

Hanem azért a politika bohóczainak, kik közigazgatási bukfenczeket hánynak s azt állítják magukról, hogy ők »r e f o r m e r e k«, holott csak kontár munkát végeznek: csak tapsoljatok!

Országgyűlés.

A képviselőház ülése június 1-én.

A képviselőház tegnapi ülésén a közigazgatási vitában hárman vettek részt: Mocsáry Lajos, Vadnay Andor és Herman Ottó. Vadnay a javaslat mellett, Mocsáry és Herman Ottó magvas beszédekben a javaslat ellen nyilatkoztak.

Mocsáry Lajos szerint ki van zárva meg a föltevése is annak, hogy e javaslatnak igazi célja a közigazgatás javítása volna.

Kitűnik ez a javaslat indokolásából s kitűnik az előzményekből is, mert a kormány egyetlen igazi szakembert sem hívott be a tanácskozásába.

A javaslat nem egyéb, mint kodifikálása annak a nyomoruságos állapotnak, melyet maga a kormány is türethetlenné mondott. A régi rendszert telefömték bürokráciával, tisztán azért, hogy hatalmi tulkapasukat érvényesíthessék. Mig ez a bürokrácia uralkodik, addig nem lesz jó közigazgatás. Sejtelmünk sincs arról, hogy az ország számos községe, melyekben a nép tulnyomó része lakik, teljesen magára van hagyva. A községek ki vannak szolgáltatva a körjegyzőknek és bírának; a szolgabíró úgy ül székhelyén, mint a kereszt-pók.

A kormány a jegyzőket biztosítani akarja már most, mert kiszimatolta, hogy nagy hatalmi tényezők lehetnek, tehát eleve konfiskálni kell őket. Arra senki sem gondolt, hogy a közigazgatást az igazságszolgáltatással kombinálni kellene. Nem követel olyan kormányzatot, mely kizárná az államhatalom felügyeletét; de éppen azért nem elégszik meg olyan közigazgatással, melyből kizárják az önkormányzatot. Mert hazugság az, hogy e törvény épségben tartja az önkormányzatot.

Nyilvánvaló hazugság s a törvényhozás komolyságával és tisztességével nem is igen fér össze annak törvénybe íratása, hogy megmarad a megye ellenállási joga a törvénytelen rendeletekkel szemben. A nemzet irányában azzal indoklják a javaslatot, hogy amennyit önkormányzatban veszít, annyit erősödik nemzeti erőben. De ő a szabadságot nem hajlandó feláldozni semmiféle tekintetért. Elveszti a nép a szabadságot, ha nem tud ellenállani a zsarnokságnak.

Ez ellenállás, a szabadság biztosítása a feladata az önkormányzatnak. De ha konfiskáljuk a nemzet által eddig gyakorolt önkormányzati jogot: hol a biztosíték egy esetleg uralomra jutó hazaáruló kormány ellenében? Valóságos öngyilkosság az, ha a nemzet kiadja kezéből a szabadság biztosító eszközeit. Ezért kell megtartani az önkormányzatot mai alakjában. Majd gr. Apponyi beszédére reflektál. Nem akar foglalkozni azoknak az állítólagos differenciáknak vékony deszka-kerítésével, melyek úgy is el fognak enyészni, de nem hagyhatja szó nélkül azt, a mit Apponyi a magyar nép jelleméről mondott, azt állítván, hogy a magyar népnek nagy baja a pongyolaság s hogy ezt kell kikorrigálni az államosítással. Ő azt hiszi, hogy a magyar nép ellen ez a vád joggal nem emelhető. Képviselők vannak, kikből hiányzik a kegyelet a nemzet multja iránt, de a magyar népből sohasem hiányzott a kötelességérzet. Végül a nemzeti-ségi szempontokról beszél.

Nem akar nemzetiségi vitát provokálni, de a mikor a vita csomópontját e szempont képezi, ő sem hagyhatja szó nélkül. — Meggyőződése szerint éppen az önkormányzat a legbiztosabb és legolcsóbb módja a nemzeti állam fenntartásának. Maguk a nemzetiségek nem perhorreskálják a javaslatot s ez legfényesebb bizonyítéka, hogy e javaslatból ellenük fegyver nem fog kikerülni, sőt a nemzetiségek más példákra is hivatkoznak, hogy ők a kormánynál segítséget kaptak a megyék ellen.

Hivatkoznak főispánok menesztésére, kiknek láb alól eltevése az ő kedvükért történt. Ő azt akarja, hogy a mai önkormányzati rendszert a régi piszoktól és lomtól meg kell tisztítani és akkor az régi fényében fog előttünk

állani és a legbiztosabb eszközünk lesz a nemzetiségi viszonyok rendezésére. A haza multja instituczióiban él; ha a vármegyét lebontjuk, szabad a vásár minden öszbirodalmi aspirációinak. A javaslatban a legsivárabb szabadságellenes szellem uralkodik; a mi ebben kontemplálva van, az a rendőrállam közigazgatása. Nem fogadja el a törvényjavaslatot. (Zajos éljenzés a szélsőbalon. Kiáltások: »Öt perc!«)

Herman Ottó tudja, hogy rövid parlamenti multjában sohasem volt oly fontos pillanata, mint most, midőn hazája legszentebb jogainak védelme érdekében szólal fel s a törvényjavaslatot nem fogadja el. A nemzet egy élő organizmus, melynek szabadságra van szüksége, hogy természetesen fejlődhesse; e javaslat támogatói pedig a népet egy tömegnek veszik, melyet — mint a bábot — vezetni, mely fölött gyámkodni kell.

Hosszasabban foglalkozik ezután a megyékkel s felhívja a ház figyelmét a Bach-korszakból az új viszonyokra való átmenetre. Mi történt akkor? A nemzet eltörölte a kinevezési rendszert s visszaállította régi helyébe a bizodalmat; megválasztotta kebeléből azokat, kikre érdekeit bízhatta. Ha abban az időben kineveztek volna a megyei tisztviselőket, az átmenet semmi-setre sem történhetett volna meg veres összehúzóesek nélkül. — A minthogy Franciaországban mindenkor rázkódásokkal jár az ilyen átmenet, éppen a centralisztikus rendszer miatt.

Ő tudja azt, hogy Magyarországon oly erős az arisztokratikus hajlam, hogy megvetik a képeket, mert bölesége alacsony kunyhóban ringott; de azt nem hitte volna, hogy ez az arisztokratikus gög odáig is elmenjen, a hol már azt is tagadja, hogy a kunyhóból támadt képesség helyi viszonyok közt adminisztrálni tud. Most már ki akarják vetni a képességet mindenünnen s szabadon dulhat a kinevezések körül a protekció, pajtáskodás és minden egyéb produktuma az új Magyarországnak.

Gr. Károlyi Gábor: Halljuk! (Derült-ség). Ottan lármaznak. Ha én lármazó, rend-reutasitanak. (Nagy derült-ség).

Herman Ottó: Számoljon le mindenki a maga lelkiismeretével, tekintsen el a kö-zelgő választásoktól, tekintsen el az előnyök-től, melyek reá az új rendszer alatt várhat-nak és úgy szavazzon akkor, midőn e nem-zettől önrendelkezési jogát akarják elvenni. Masutt keressék az orvoslást; irtsák ki a hi-pokrizist, a herbertyizmust s mindazt, a mi a képesség és munka érvényesülésének útját állja.

Apponyival szemben fölemlíti, hogy Grün-vald Béla a maga munkájában, melyet Szé-chenyiről irt, sejteti azt a procezzust, mely az

ő lelkében végbe mehetett. Széchenyit is az kergette a halálba, hogy munkássága közepett meglepte a kétely, vajjon a reformok, melyekért küzdött, helyesek-e? Ki tudná megmondani, hogy mikor Grünwald Kossuth jellemzéséig ju-tott volna munkájában, nem villant-e meg agyában a gondolat, hogy a kinevezési ren-dszer, melyért egész életén át küzdött, nem helyes? (Ilyenformát irtunk mi tegnap. Szerk.)

Ábrányi Kornél: Utolsó levelei, me-lyeket a reformról irt, az ellenkezőt bizo-nyítják.

Herman Otto végül kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el.

Szolgabírák értekezlete. Az Eötvös Géza, kiskőrösi főszolgabíró által egy-behívott szolgabírói értekezlet vasárnap tartá-tott meg a fővárosban. A felhívásra azonban alig gyűlt össze 25—30 szolgabíró. A megvá-lasztott elnök, Lipcsey Tamás, egy, a kor-mányhoz intézendő memorandum megszerkesz-tését ajánlotta. Döry Pál a határozathozatal-nak azzal vette elejét, hogy tekintettel az ösz-szejtött szolgabírák csekély számára, — indít-ványozza, hogy hívjanak egy újabb értekezletet össze. Az értekezlet ezt elfogadta s választott egy bizottságot, melynek feladata lesz a me-morandumot megszerkeszteni s az újabban összehívandó értekezletek határidejét megállapítani. E bizottság tagjai: Lipcsey Tamás el-nök, Eötvös Géza, Imre László, Skrobina Má-tyas, Döry Pál, Zsorgóczy Tivadar, Szepesy Zsigmond. A bizottság abban állapodott meg, hogy újabb országos értekezletet hí-vössze június havára s lehetőleg valamelyik vasárnapra, a mely elé memoran-dum-javaslatot terjeszt a kiküldött bizottság. A memorandumot, az orsz. értekezlet jóváhagyása után, küldöttsegiileg közvetlenül a belügymi-niszternek adják át. A mi az emlékirat tartal-mát illeti, arra nézve abban történt megállapodás, hogy a politikai fejtegetések abban ke-rülve lesznek s egyedül a szolgabírákra vonat-kozó és nem egészen megokoltak és czélsze-rűeknek tartott intézkedésekre történik utalás. Részletesen ki lesz fejte az emlékiratban az a kívánság, a mely a rangfokozatra és javadalmazásra vonatkozik; ezek közé tartozik legfőképen az, hogy az ország összes járásainak főszolgabírái, a kiket a király nevez ki, egyenlő rangfokozattal és javadalmazással láttassanak el; a számvévkök és irnokok dotációja álla-suknak megfelelőleg emeltessék s hogy a se-gédszemélyzet kellő számban szaporítva legyen.

BELFÖLD.

Merénylet egy főispán ellen. Réiszig rde, az új békésmegyei főispán és ki-vételes hatalommal fölruházott kormánybiztos

az orosházai szolgabírószág vezetésével megbí-zott Oláh György megyei főügyészszel kocsin Csorvára utazott, s onnan vasuton tovább ment Gyulásra. Oláh György a szekéren visszatért Orosházára, s mikor a sötét éjszakában Csor-vás alatt elhajatott, rálöttek, de nem ta-lálták. A golyó minden valószínűség szerint nem neki volt szánva, hanem a főispánnak és kormánybiztosnak, a kit a merénylök a kocsin gyanítottak. Kevéssel a lövések eldördülése után csendőrorjárat járt arra az országuton, s noha a csendőrorok azonnal üzöbe vettek a merénylőket, nem tudták őket elfogni.

A közigazgatási vita a jövő hét folyamán rövid időre meg fog szakítani, a míg letárgyalatnak a Lloyd-hajózási vállalat-tal főnálló szerződés megszüntetéséről s az Adria-hajózási társasággal kötött szerződés be-cikkelyezéséről szóló törvényjavaslatok. Az e javaslatok alapját képező egyezmények s szer-ződés ugyanis akként vannak megkötve, hogy annak el vagy el nem fogadása kérdésében az országgyűlésnek f. évi július hó 1-ig határoz-nia kell. A képviselőház pénzügyi bizottsága az az említett törvényjavaslatokat a jövő het fo-lyamán veszi tárgyalás alá.

A népi iskolai tanítók nyugdíj-á-nak rendezésére vonatkozó törvényjavaslat a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumban már végleg elkészült. Mint a Magy. Ért. jelenti, a megejtett számítások igazolják, hogy a tanítók eddig is fizetett járuléka teljesen elegendők arra, hogy az érdekeltek családjaikkal együtt fokozottabb járulék nélkül is ugyanazon nyug-díjkezdvényben részesüljenek, mint az ország többi tisztviselői. A törvényjavaslat értelmében a szülők minden iskolát látogató gyermek után evenkint tíz krajczárt fizetnek a tanítói nyug-díjintézet javára, a mennyiben a szülők egy része erre képes nem volna, a hiány a befolyó bírságpénzekből fog pótolatni. A javaslat je-lenleg a pénzügyminiszter előtt fekszik, ki most rentabilitási utánszámítást eszközöltet, a mennyiben azonban az alap tényleg meg van, alig szenved kétséget, hogy az annyira sürge-tett ügy a legrövidebb idő alatt örvedetes megoldást nyer.

Szentkirályi Albert orsz. képviselő (mint részvétellel értesülünk) tegnap reggel Gödöllőn elhunyt. A megboldogult, rokonszen-ves alakja volt a képviselőháznak; kifogástalan jelleme és szeretetreméltó modora pátrkülön-b-ség nélkül biztosították neki ismerősei szere-tetet. A képviselőházban a függetlenségi párt tagjai közt foglalt helyet, s tevékeny szerepet vitt. Az utóbbi időben különösen közgazdasági kérdésekben szólalt föl a házban s beszédeit a szigorú tárgyilagosság és szakszerűség jel-lemezte.

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

»A havasok alján.«

(Elbeszélések. Írta: Gyarmathy Zsigáné. Singer és Wolfner kiadása. Egyetemes regényvár, 100-ik kötet.)

Ez az asszony, Gyarmathyné, bámulatos egy asszony, kinek a magyar irodalomban oly helye van, mely egészen elütő attól, mint az asszonyoké szokott lenni az irodalomban.

Félig az az előékenység, melyet a nő követelhet, tanczirozza az irónóket a nagy világ elé, félig az, hogy az irónó iránt engedékenyebb a közönség kritikája s jobban fel-kapja a nevet. — Aki aztán viszi is valamely megállapodott renomméra, az nem az erősebb értékű irodalmi beccsel szerez magának ér-téket, hanem a fantáziájával s legfeljebb több-kevesebb jó izléssel. Hiába, a nők feje nincs az analysisre, a jellemek, indulatok bonczol-ására teremtv s ezért mélyebb vágásu re-gényeket, elbeszéléseket nem is igen való tö-lük várni. Ők mindig csak impressionisták ma-radnak a festett érzelmi harcok előtt is, a mi természetes, mert hiszen a küzdelem, az életért való küzdelem, a mint a férfiakat vá-lasztotta ki a harcra, ugy ennek analysisa is a férfi agyvelőnek a szervezetevel vág össze s nem a nőével, ki a generációk során a har-czoktól el volt tartóztatva, különben is anya-

sága levén természeti missiója, az emberi faj konzerválás ra s nem a tova fejlesztésére, mi a küzdelem folyamán üzött harcok között vá-lik ki. Csak olykor-olykor egy-egy csodaképen világlik ki valami erős női intelligencia, a mely nemcsak hatásokat tud leírni, de a leirt egyének pszichológiai adalekai akként tudja összealkotni, hogy az impressiókon felül egy organikus alak képződik, hogy analitikus jel-lelmestés domborodik ki, öntudatosan meg-komponálva, nem csak egy-egy vonásában el-lesve. Igaz, hogy így is meglátszik a női agy kevésbbé koncentrált munkája mindig, megl-átszik, hogy nincs még a típusoknak az a leg-főbb értéke, mely az olvasó intelligenciáját, benső egyéniségét magát egy bizonyos erősebb foku kiválásra serkenti a maga életküzdemei között — a mint ez a mély hatásu, maguk után nagy benyomást hagyó munkáknál van, melyek az embert a maga utain erősítik ellen-álló vagy cselekvő képességökben.

Gyarmathy Zsigánénak ez az utolsó el-beszélő kötete, ragyogó tisztaságban mutat egy oly hatalmas bőséges női talentumot, minőt egyáltalán az ember képzelhet, melyben egy bizonyos, szinte férfias cselekvő erély duzzad, midőn alakjait melegen, tömören, széles voná-sokban alakítja egy-egy önálló típusú, hogy az ember élni látja mindegyiket a maga külön típusában. Nép-életi dolgokat fest, de oly ha-

talmasan, szingazdagon, hogy a népeleti speci-alitás (Kalotaszeg) jóformán elenyészik az ál-talános emberi ös természet duzzadó, meleg, vérpiros játékában.

A mi csodálatos ebben az asszonyban; az a tiszta körvonalokban folyó megalakítása az egyes jellemeknek. Nem marionettek, mi-nőket százával lel az ember a népies irodalom-ban, hanem lüktetően eleven képek, mind-megannyi a saját külön típusával.

A mi még a distingváló kritikát ebben a könyvben különösen érdekelheti, az ama bravour, melyet Gyarmathyné öntudatlanul lát-szik kifejteni talentumával, azok a nagyszabasu technikai módok az elbeszélésben, mik igazán a bőséges tehetség kitöréseként hatnak. Egy-szerűen, keresetlenül, szinte igénytelenül fog hozzá az elbeszéléshez; egyszerre csak egy-két hatalmas vonás rögtön kidomborít egy-egy egész életet.

És épen ez a csodálatos ezen a zseniális asszonyon, hogy igazán a szemé kell hogy elev njében meglássa a dolgokat, s nem fantáziája csinál homályos megfigyelésből ködkepeket; nem szell ménék valami enyelgő játéka az irodalma, hanem agyának öntudatos, hatalmas koncentráló ereje.

És végül: alig tud valaki manapság szí-nesebben, gazdagabban, igazabban magyarul írni, mint Gyarmathyné.

Ez az asszony fenomenális asszony.

Vegyes hírek. Választási mozgalom. A verseczi választó-kerületben f. hó 7-én lesz a képviselő-választás. Az egyedüli jelölt eddig Ürményi Bernát, ki vasárnap tartotta meg program-beszédét. — A szlaci kerületben, Grünwald Béla örökében, az egyik kormánypárti jelölt, Huszágh István, pánszláv izgatásokkal igyekszik a népet magára részére hódítani. — A közigazgatás átalakítása ellen Csongrádon május 28-án rendkívül látogatott népgyűlést tartottak. A népgyűlésen Hentaller Lajos és Papp Elek orsz. gyűl. képviselők tartottak lelkesítő beszédeket. — Tisza Kálmán — egy könyvművele szerint — szintén részt fog venni a közigazgatási vitában. — H-Böszörmény város közgyűlése egyhangulag elhatározta, hogy a közigazgatás átalakítása ellen a képviselőházhoz feliratot intéz. H-Böszörmény tehát megtette azt, a mit a nagy Debreczen nem mert megtenni. — Nagy-Kikindának nagyközségből rendezett tanácsu várossá való átalakulását a belügyminiszter engedélyezte. — A panonhalmi apátság priorjává Halbik Cyprián választott.

KÜLFÖLD.

Oroszországból. A cári család Moszkvába érkezett s szombaton megtekintette a moszkvai kiállítást, a mi a francziáknak nagy örömet okozott. A »Kreuzzeitung« azt újságolja, hogy a c. z. szék helyét Moszkvába akarja áttenni. Meg sem lep már bennünket az, hogy újabb merénylet híre érkezik a c. z. birodalmából. Három nappal az előtt a nap előtt, amelyre a c. z. látogatása a kiállításban eredetileg ki volt tűzve, a kiállítás vámházban négy nagy ládát találtak, melyek dinamittal voltak telve s melyeket mint gépeket sikerült oda becsémpészni. A tetteseket puhaltolják s máris számos elfogatás történt. Az orosz fanatizmus már nem csak a zsidókat, és protestánsokat, hanem a római katolikusokat is üldözi. Berlinbe naponta számos, Oroszországból kiűzött r. kath. menekült érkezik. A zsidók ellen még szigorubb rendszabályokat akar fogantatni Pobjedonoszev, az orosz szent zsinat elnöke. Megezőfolják azon hírt, hogy az orosz trónörökös eljegyezte volna a montenegrói fejedelem leányát.

Kossuth kegyelete. Turinból érkezett távirat szerint Kossuth Lajos Türr tábornokkal legközelebb Superába fog utazni s ott Napoleon herceg sírjára az Olaszországban lakó magyar emigránsok nevében egy vaskoronát tesz. A koronán a következő fölirat lesz: »Napoleon hercegnek a hálás magyarok 1891.« A sirra különben Eugénia császárnő is fog egy csinált virágokból font koszorút tenni.

A konzuli bíraskodás. Ausztriában még mindig nincs elintézve a konzularis bíraskodás reformjáról szóló törvényjavaslat, pedig nálunk már előkészületeket is tesznek a reform keresztülvételére. Hir szerint Alexy Albert igazságügyminiszteri osztálytanácsost fogják kinevezni osztályfőnökké és e minőségében Konstantinápolyba delegálni, a hol tagja lesz a fellebbezési bíróságnak.

Vegyes hírek. Muszkakéz Belgrádban. Politikai körökben híre jár, hogy Ignatiev gróf e hó folyamán hosszabb tartózkodásra Belgrádba érkezik s Mihály szerb metropolita vendége lesz. — A megújított hármasszövetség. A »Lokalanzeiger« szerint diplomáciai körökben fölteszik, hogy Olaszország a legutóbbi napokban aláírta a hármasszövetség meghosszabbítását. — Nikita, Montenegró fejedelme, nemsokára meglátogatja Belgrádot, a mit már két évvel ezelőtt kilatásba helyezett és kétségtelenül bizonyos, hogy a szerb főváros tárt karokkal fogja fogadni a fejedelmet. — Natália, a száműzött szerb királyné, állandóan a moldva-besarabiai halarszélen, Ungheinben fog lakni. — Svájcz hadserege ujév napján a következő volt: rendezettség (a tartalékkal) 127,937 ember; honvédség 80,272 ember; népfőlkelés 272,124 ember, összesen mintegy 480,000 ember. — Balkán-konföderáció. Katics, a skuptina elnöke, a radikális pártot Jagodinába

értekezletre hívta egybe, hogy ott megbeszéljék a balkán konföderáció előmozdítására tervezett egyesület megállapításának módozatait.

Apponyi.

(Lapnyilatkozatok a volt ellenzéki pártvezérről.)

A megyei közigazgatás államosításáról szóló törvényjavaslat érdekes politikai komplikációt teremtett. Apponyi gr. szombati beszéde után a politikai helyzet alaposan megváltozott. A mérsékelt ellenzékkel, mint »ellenzékkel« most már le kell számolnia a közvéleménynek ép úgy, mint azoknak, a kik a politikai helyzetek alakítására hivatva vannak.

Hogy Apponyi szombati beszéde a közfelfogásra ugyanezt az impressziót tette, az kitűnik a lapok nyilatkozataiból. Valamennyi újság vele és beszédével foglalkozik s ha összevetjük nyilatkozataikat, kitűnik, hogy az általános felfogás szerint a mérsékelt ellenzékétől immár senki sem vár erélyes politikai ellenzékeskedést.

A kormánypárt sajtója nagy magasztalásokkal fordul Apponyi felé. Azok a lapok, a melyek még nem régiben sok kegyetlen szatírárt írtak a mérsékelt ellenzékéről és vezérééről, most egyszerre meghajlanak az Apponyi gr. rendkívüli tehetségei előtt. A konzuli bíraskodásról szóló törvényjavaslat tárgyalása csak az imént folyt le s akkor a kormánypárti sajtó ép oly egyértelműséggel kiesinyelte Apponyit, mint a minövel most elismeri államférfiúi nagyratemtségét.

A »Pestier Lloyd« magasztalja Apponyit derék elhatározásáért s fölteszi azt a kérdést, hogy ugyan kivel szemben védekezik azért, hogy a törvényjavaslatot elfogadja; hiszen erre a védekezésre neki épenséggel nincsen szüksége. Magasztalja azért, hogy lerázza magáról azokat a béklyókat, a melyeket a szélső baloldallal való gyakori, méltatlan fegyverbarátkozás rakott reá. A kormánypárt német nyelvű közlönye úgy találja, hogy azok a differenciák, a miket Apponyi emleget, csak még azoknak a béklyóknak maradványai. Utal arra, hogy ez csupán ideális következetesség. »Ez kétségtelenül becsületes dolog — így végzi a Lloyd — ámde a gyakorlati politikában valaki nem sok, ha csak becsületes és sokkal üdvösebb dolog egy becsületes tévedést abba hagyni, mint azt teljes konzekvenciával folytatni, habár az posványba vezet is. Nem, mi nem akarjuk okoskodásunkat ilyen skepsissel végezni. Mindezek dacára reméljük, hogy Apponyi gr. nagy talentuma, a mely folyvást világosságra törekedett, a lehetlenségekből való további kiszabadulásnak útját is megtalálja; azt az utat, mely azokkal a tényezőkkel való közösségre vezet, a melyekkel magát szolidaris reform-munkára szellemileg rokonnak bizonyította.«

Ime, a felhívás a további politikai keringőre!

A kormánypárt magyar nyelvű félhivatalosa a »Nemzet«, valamivel tartózkodóbb, vagy mondjuk inkább, nem olyan bátor a konkluziókban; de hát tudvalevő dolog, hogy a »Nemzet« elejétől fogva azoknak volt a szócsove, a kik ott benn a kormánypártban sok mindenféle oknál fogva nem lelkesednek az Apponyiékkel való fuzióért. Legfőbb okuk erre a hatalmi prestige fentartása körül való aggodás. Mindazáltal a »Nemzet« is szuperlativusokban beszél Apponyiról, sőt szükségesnek tartja hangsúlyozni, hogy mindig nagy elismeréssel volt iránta. (?)

A leghatározottabban nyilatkozik a »Pesti Hirlap«, a kormánypárt harmadik közlönye, a mely így végzi cikkét:

»De hát mi állana utjában ma már az egyesülésnek? A mi a közérdeket illeti, azt hisszük, [a kormánypártban egy oly hatalmas szellem, mint gr. Apponyié, fokozná az élénkséget, előnyösen befolyásolná a határozatok és elhatározások fölötti viták menetét; emelné a párt szabad szellemét és alaposan megszüntetné azon vádat, mely a pártot »klikk« uralom miatt gáncsolja; meggátolná a párt előregedését, vagy azt, hogy rá fogják, mintha a vétség sulya nehezédnek vállaira. Uj erő, új szellem, új törekvés villanyozná föl közéletünket; a pártok természetesebben alakulnának, a szerint, a mint vagy a haladás, vagy a konzervatív irány, vagy a szabadabb elvek, vagy az előítéletek megrogzottsága gyűjtenék őket zászlók körül. Ugy hisszük, Apponyi beszéde új helyzetet teremt — és a fuzió mégis meglesz.«

Mindezek után csaknem komikusan hangzik a mérsékelt ellenzék közlönyének a »Pesti Napló«-nak cikke, a mely arra fekteti a fősúlyt, hogy Apponyi »minden intrika hálóját széttepte.« Különben a cikk tulzott magasztalásokkal vegyített parafrázisa az Apponyi szombati beszédének, s a többi közt így kombinál:

»Kitűzte parlamenti hivatását, politikájának irányát, a feltételeket, melyek nélkül semféle kombinációban a kormányzásban részt nem vehet s az elvi differenciákat, melyek közte és a kormánypárt politikája között Magyarország politikai helyzetének felfogásában s a kérdések egész sorozatára nézve fenforognak, precizizozta. Ezzel a fuzió meséjét kivégezte. Apponyi kormányra juthat a nemzet támogatásával, az ő saját nemzeti politikájának alapján, ha erre meghívást nyer. Ha pedig a nemzet nem csatlakoznék Apponyihoz, hanem a kormány opportunistikus eljárását helyeselné, vagy pedig a függetlenségi párt elveit követné, avagy ha a korona vonakodnék Apponyi politikáját elfogadni: úgy Apponyi ellenzéki pártállásában fogja a nemzet ügyét a saját meggyőződése szerint szolgálni tovább, hü pártjával együtt.«

Végül a »N-ó« cikke az Apponyi számára egy kinevezést tartalmaz, a mennyiben őt »a politikai erkölcs reformátorának« nevezi. Ez az új cím alkalmasint némi kárpótlást nyújthat a vezérnek a politikai aktivitás teréről való leszorulásáért. Ez is valami.

Ujdonságok.

* **Nyilvános tornaverseny.** Tor-naegyletük évi nyilvános versenyeré felhívjuk a t. közönség figyelmét. E verseny — melynek határnapjaul f. hó 3-ik napja lett előbb kitűzve — újabban, tekintettel arra, hogy ama napon nyilvános táncmultság fog tartatni: f. hó 7-ére, azaz vasárnap délután 5 órára halasztatott, miután egyetünk ezéja az, hogy versenyünkön a nagy közönség minél számosabban vegyen részt. A tiszta jövedelem az építendő tornacsarnok alapja javára fordittatik. Minden dicsekvés nélkül mondhatjuk, hogy versenyünk a tornaszás terén figyelemre méltó eredményt mutatand fel s a torna barátok előtt nem lesz érdektelen. A verseny helyiségéül a főiskola hátulsó udvarán lévő nyári tornahelyiség, mint e célra legalkalmasabb jelöltetett ki, hol kényelmes ülőhelyekről a rendezőség gondoskodni fog, mely egyéb tekintetben és a közönségnek tájékoztató utasítással a verseny napján a legszivesebben szolgáland. A szünetek alatt első rendű zenekar fogja a közönséget mulatlatni. A verseny

vége 1/8 órákor. A ki néhány élvezetes órát óhajt a különben is mulatságra szánt vasárnap délután eltölteni, az jöjjön a tornaversenyre és csatlakozni bizonyára nem fog. — Műsor: 1. Erőgyakorlatok. 2. Nyújtó. 3. Korlát. 4. Vívás. 5. Karika. 6. Ló- és bakugrás. 7. Magas ugrás. 8. Tavugrás. 9. Rudugrás. 10. Pálya-díjak kiosztása. Debreczen, 1891 június hó 1-én. A rendező bizottság.

* **A debreczeni királyi tábla tevékenységéről** érdekes kimutatást vettünk. 1891. május hó 5-től május hó 31-ig beérkezett bűntető ügy 1068 db, ebből elintéztetett 322 db, polgári ügy beérkezett 2470 db, ebből elintéztetett 471 db, összesen beérkezett (a budapesti kir. itelők tábla hátralékait is ideszámítva) **3538 ügydarab** s elintéztetett a debr. kir. tábla működésének megkezdése óta **793 db.** A bűntető tanács bírái közt kiosztott: **Draveczky** Adorjának 184 db, ebből elintéztetett 31 db, **Hieronymi** Belának 192 db, ebből elintéztetett 29 db, **Naményi** Józsefnek 134 db, ebből elintéztetett 36 db, — **Naszády** Istvánnak 192 darab, ebből elintéztetett 31 db, **Nyers** Lajosnak 173 db, ebből elintéztetett 34 db, **Unger** Gusztávnak 31 db (ez mind hátralékban maradt, mert Unger Gusztáv csak most jött át Szatmárról Debreczenbe), a tanácsjegyzőknek 162 db, ebből elintéztetett 161 db. — Kiosztott összesen 1068 db, elintéztetett 322 db. **Polgári tanács** bírái közt kiosztott: **Comanescu** Sándornak 187 db, ebből elintéztetett 28 darab, **Danilovits** Eleknek 181 darab, elintéztetett 34 darab, — **Egry** Kálmának 152 darab, elintéztetett 24 darab, — **Gajzágó** Belának 189 db, elintéztetett 25 db, — **Garam** Jenőnek 168 db, elintéztetett 23 db, — **Giezev** Gyulának 163 db, elintéztetett 14 db, — **Horváth** Dezsőnek 164 db, elintéztetett 18 db, — **Kiss** Endrének 164 db, elintéztetett 20 db, — **Kovács** Antalnak 182 db, elintéztetett 22 db, — **Mérey** Ottónak 173 db, elintéztetett 46 db, — **Szabó** Lászlónak 152 db, elintéztetett 23 db, — **Stancsek** Janosnak 147 db, elintéztetett 29 db, — **Tamássy** Belának 159 db, elintéztetett 27 db, — **Tar** Gyulának 156 db, elintéztetett 20 db, — a tanácsjegyzőknek 133 db, elintéztetett 118 db. Összesen kiosztott 2470 db, elintéztetett 471 db. A hátralékok java részét a budapesti kir. itelők táblától átvett hátralékok képezik.

* **A gazdasági bizottság ülése.** Debreczen sz. kir. város gazdasági bizottsága holnap d. u. 3 órákor ülést tart a városháza nagytanácsstermében. Az ülés tárgya több közérdeklő gazdasági ügy lesz.

* **A mérnöki hivatal újja szervezése.** Debreczen város mérnöki-hivatalának újjászervezésére vonatkozó szabályrendeletet a belügyminiszter jóváhagyta a következő ma érkezett leiratával: A város törvényhatósági bizottságának múlt évi április hó 23-án tartott közgyűlésében a városi mérnöki hivatalnak az 1890. l. t.-cz. alapján való újjászervezése tárgyában hozott határozatát, mely szerint újjászervezett mérnöki hivatal szabályzata, az innét tett észrevételek alapján megállapított s az ekként megállapított szabályzat a város szervezési szabályrendeletébe 89—100. §-a alatt beleillesztetni s annak a személyzet létszámát és illetményeit tartalmazó 182. §-a megfelelően kipótoltatni s az egész szervezési szabályzat egyes szakaszait újra számozgatni rendeltettek, a keresk. miniszterrel egyetértőleg ezenel helyben hagyom.

* **Felülvizsgálat és utóállítás.** A katonai ügyosztály jelenté, hogy e hó 5-én ujonczok felülvizsgálata lesz a Bikában, másnap pedig utóállítás a czepléd-utcai hadkiegészítő parancsnokságnál.

* **Árudijszabása debreczen-füzesabonyi vasuton.** A m. kir. államvasutak kezelése alatt álló debreczen-füzesabonyi helyi érdekű vasuton a megnyitás napjával érvénybe lép ezen vasut árudijszabása (II. rész), mely a gyors és teherárúknak ezen h. é. vasuton való szállítására vonatkozó határozmányokat és illetékeket tartalmazza. Ezen díjszabás példányai a m. kir. államvasutak díjszabási szakosztályában példányonként 30 kr-ért kaphatók.

* **Szégnyeni a nevét.** A cselédek természetrájához érdekes adalékul szolgál a következő apró eset is. Nyulánk, barna leányzó könnyű ruhában, himbálózó szűk derékkal fesseleg a kapitány előtt.

— Hogy hívják?
— Grosz Margit.
A kapitány előtt föltűnik, hogy a cseléd-könyvben a keresztnév helyén vakarás látszik.
— Maga hamisította a keresztnévét.
— Csak a Mari nevet vakartam ki. Szégyeltem, hogy Marinak hívnak; az anyám mosónő volt, de én első szobaleány vagyok.

Az ál Margit okirathamisítás miatt most kriminális ügybe bonyolódik.
* **A bihari helyiérdekű vasutak részvénytársasága** Tisza István elnöklele alatt vasárnap tartotta rendes évi közgyűlését. Az évi jelentés szerint a vállalat a lefolyt évben 75,542 frt 73 kr. tiszta jövedelmet hajtott. Az igazgatóság indítványára, a nyereségből a be nem váltott 11,612 db elsőbbségi részvény 1891. július 1-jén esedékes szelvényének 3.25%-kal, azaz 6 frt 50 krral való beváltására 75,478 frt fordított, a megmaradó 64 frt 73 kr. meg új számlára vitetik át. A közgyűlés a jelentés tudomásul vette és a felmentvényt megadta.

* **Leányok majálisa.** Holnap este lesz a Dóczy leánynevelő-intézet majálisa, melyet már egy ízben ajánlottunk a fiatalság figyelmébe. A majális rendezői mindent elkövetnek, hogy jól sikerüljön a mulatság s hogy jól fog sikerülni, arra nézve biztosítékul szolgál az, hogy az első majálisukra még most is jól emlékeznek vissza.

* **Gyászjelentés.** Furman Eugénia özv. Lórencz Zsigmondné és gyermekei; Béla s neje Papp Erzsike; Lajos s neje Szőke Zsófia és gyermekei; Gizella férje Gáspár Kálmán és gyermekei; Anna; Géza és János a legmélyebb fájdalommal tudatjuk szeretett apánk, apósunk és nagyapánk, néhai Furman Frigyes kereskedőnek, folyó hó 1-én déli 12 órákor, életének 72-ik évében, hosszas gyengélkedés után történt csendes elhunytát. Kedves halottunk földi maradványait folyó hó 3-án délután 5 órákor fognak czepléd-utca 2573-dik sz. háznál az ágost. hitv. szertartás után a czepléd-utcai sírkertben örök nyugalomra helyezni. Végtesztességételőre a megboldogultnak, rokonainkat, barátainkat bánatos szívvel meghívjuk. — Debreczen, 1891. június 1. — Béke poraira.

* **Az emlékezőtehetség netovábbja.** Ezt a reklám címet nagyon is megérdemli Narrayen Martand Sukhatné nevű brahmin, aki Bombayben nemrég a felsőbb intézetek hallgatói előtt tett bizonyosságot erős emlékező tehetségéről és a fejszámolásban való hallatlan ügyességéről. A brahmin már 67 éves és amiközben az asztalnál ül és egyik ellenfelel sakkot játszik, egy másikkal kártyázik is egyuttal, azonban egy harmadiknak különböző szanszkrit mondatokat magyaráz meg, emellett számolja és emlékezetben tartja hány buza szemet dob reája időközben egy negyedik; köböt von három tagu számból, két tagu számot negyedik hatványra emel, 14 tagu számot sokszoroz 12 tagu számmal és megold egy elsőfoku egyenletet két ismeretlennel. Ezt a nyolcz műveletet egyszerre vegezi. Olyan számvetési feladatokat, amelyek megoldására másnak öt órára van szüksége, megoldja öt perc alatt. Nagyon ritkán hibázta el. Bombay kormányzója bizonyítványt állított ki, hogy mind erre képes, mint-hogy Narrayen Martand Sukhame Európába szándékozik jönni, előadásokat tartandó.

* **Pecsenye leányhusból.** A Times-nek távirják Washingtonból (Georgia) a következő majdnem hihetetlen történetet: Egy washingtoni néger nagyon hosszú távollét után hazatért, s ezt az alkalmat barátai arra használták föl, hogy kedélyes lakomát csapjanak a viszontlátás öröme. — Küldöttséget menesztettek egy kifőzőnéhez, Lizzie Hughes asszonyhoz, s vacsorát rendeltek meg. A szerencsének mult hétfőn tartották meg a nagy lakzít, s amugy istenesen belaktak az egyetlenegy fogásból, pecsenyéből álló vacsorából, a csontokról minden darabka húst lerágtak s végül a tányérokat kenyérral tisztára kitorölték. Mert

hát a pecsenye rendkívül izletes volt, meg is kérdezték Hughes asszonyt, hogy mi csod: hus volt az? Mielőtt a kifőzőné válaszolhatott volna, kis leánya elcsacsogta, hogy az az ő nővére volt, a kit a mama délután leölt, hogy annál többet nyerjen a vacsorán s annak rendje-módja szerint pecsenyének elkészített a négernek számára. A szerencsének e borzasztó elhesztelés halálára egy pillanatig tragikomikus arcot vágta, azután elfogta őket az undor, a düh, egy részük megragadta az asszonyt, más részük pedig az összeszedett csontokkal a legközelebbi orvoshoz ment. Az orvos határozottan kijelentette, hogy a csontok emberi lénynek a csontjai. Az orvossal együtt a rendőrségre mentek, innen meg vissza a kifőzőnéhez, ahol akkorára már egy csomó rendőrt találtak, a kik előbb oda-siettek, nehogy Hughesnét is fölszelelje a nép.

* **Tolvaj gyermek.** H. I. az elemiskolai negyedik osztályba járó 11 éves gyermek tegnap ellopta Kádár Andrásné barcsai-utcai 3699. sz. a lakos szoba-kulcsát, aztán belopódzott a szobába és a szekrényből 11 frtot elloptott. A pénzből 10 frtot rövid idő alatt elköltött cukorra és könyvekre, 1 frtot pedig eldugott a faskamarában. Mikor kiderült a lopás, a kis tolvaj ijedtében mindent megvallott és vissza adta a megmaradt 1 frtot. A tolvaj gyermek megbüntetéséről az I. ker. kapitányság gondoskodik.

* **Megvagdalt párbajsegéd.** Budapest a Ferencz József-kaszárnyában véres kardpárbaj történt. Egy joghallgató és egy katon-orvos voltak az ellenfelek. A párbaj harc-képtelenségig volt vivandó és már mind a két fél több vágást kapott, úgy hogy mind a kettő esupa vér volt. Ekkor az egyik párbaj segéd, dr. A. J. karddal a kezében lepött közbe és a viaskodásnak végét akart vetni. Hanem az egyik fél véletlenül olyan súlyos vágást ejtett a párbajsegéd csuklóján, hogy ennek ereit és inait egészen átmetszette. Dr. A. J. eszméletlenül rogyott össze s az orvosok csak nagy nehezen tudták őt ismét eszméletre téríteni. Dr. A. J. állapota nagyon veszélyes és valószínű, hogy karját amputálni kell. A két párbajozó állapota is igen komoly.

Fölvívás előfizetésre.

Június hó kezdetével — bár az évnegyed még nem járt le — lapunkra új előfizetést nyitunk. A „**Debreczen**“, északkeleti Magyarország legregibb és legerjedtebb politikai lapja, híven szolgálja a függetlenség örök eszméit s a jelenleg napirenden levő közigazgatási kérdésben bátor védelmezője az önkormányzati és választási jogoknak. A megindult nagy parlamenti harcoknak minden részletét ismertetni fogjuk s ha volt valaha szükség az olyan hírlapra, mely a független meggyőződés, a bátor szókimondás híve, úgy most van erre szükség, midőn csalékony jelszavakkal akarják félrevezetni s elámitani a nemzetet. A ránk váró napokban, melyek alatt eldől azon kérdés, hogy szabadság helyett szolgásgátot vegyünk-e vállainkra: a „**Debreczen**“ híven fogja szolgálni az igazi közvéleményt, mely a centralizáló törekvéseket elitéli s az önkormányzat és választási rendszer föntartását hangoztatja. A „**Debreczen**“ mint eddig betöltötte, úgy most is befogja tölteni hivatását s kérjük t. olvasóinkat, hogy a ránk váró küzdelemben minket támogatni sziveskedjenek. Annak tudata, hogy a mai válság időben lapunkra nélkülözhetetlen szükség van, indított bennünket arra, hogy június elejével új előfizetést nyissunk. Előfizetést a hó bármely napján elfogadunk s előfizetéseket — 1 frtjával egy hónapra is fölveszünk.

Lapunk előfizetési ára:

Egy évre	10 frt.
Félévre	5 frt.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy óra	1 frt.

Tisztelettel ajánljuk lapunkat továbbra is olvasóink szives jó indulatába s partfogásába!
A „**Debreczen**“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

Gyilkos.

— Szenzációs éjjeli történet. —

Elegánsul öltözve, fekete ruhában, kivörösödött szemű, sápadt fiatalember jelent meg a kapitányi hivatalban s erős fölindulástól gyakran elfojtott fátyolos hangon a következő szentációs vallomást tette:

— Uram, én emb... em-bert öltem.

A kapitányi hivatalban mindenki elsápadt. Tomicsra gondoltak, mert különösen mélyen megdöbbenő, ha eszes, művelt ember követ el közönséges bűntényt. Visszafojtott lélegzettel hallgattak. A fiatal ember tovább hebegett.

Tör-törvény kezére adom magamat...

Alig tudták megvizsgálni, hogy töredelmessége mindenestre nagy enyhítő körülmény s nem akasztják föl az embert olyan könnyen.

És ezután elmondta valamivel bátrabban az esetet:

— Éjjel bandukoltam az utcán, egészen egyedül s el voltam merülve. Egyszerre, mintha lépteket hallottam volna, aztán nyomban óriási ember árnyékát pillantottam meg a szomszéd falon. Én valósággal megdöbbenem az ijedségtől. Azt hittem, valaki kerülget, bizonyosan azért, hogy megöljön. Kábult volt a fejem, mert éppen mulatságból jöttem s gyöngének éreztem magamat a küzdelemre. Elhatároztam, hogy mellbe dőföm az idegent. Az idegen hirtelen hozzám ért s valami kemény tárggyal meg is ütötte a fejemet, mire én kirántottam a zsebkezem s beledőföttem mellébe, aztán elfutottam. De esküszöm, hogy csak önvédelem és nem más ok...

A fiatal ember majd elájult, mikor a valamás végére ért.

Olyan komoly képet vágott a kapitány, mint valami legfőbb ítélőszéki tanácselnök. Azután az íróasztalról fölemelt egy zsebkést s csaknem fagyos hangon kérdezé:

— Ez volt az a kés?

— E-e ez...

— Ma reggel találta meg egy rendőr, tévig volt szurva egy hársfaoldalába. Megbűntetem két forintra, idegen vagyon megrongálása miatt.

— Hát nem vagyok gyilkos?

— Nem, de részeg...

Irodalom és művészet.

— **Színházunk renoválása.** A színházi bizottság legutóbbi ülésében tárgyalta a színház renoválását. Ugyanis a színpad deszkázata a hosszas használat alatt nemcsak elavult, de annyira elhasznált állapotban van, hogy különösen a miatt, mert a súlyosztók gyakran megtagadják a szolgálatot s e miatt életveszélyesek is, a színpad gyökeres átalakítása és megújítása tovább már nem halasztható. Ezen kívül a színház épületében több rendbeli olyan pótlások és újítások szükségessé, amelyek igen fontos tekintetből, rövid idő alatt foganatosítandók. Ezen előterjesztés folytán felkértek a városi tanács, hogy gondoskodjék a hiányok pótlásáról. Továbbá javasolja, hogy a görögtűz, melynek alkalmazása általában tűzveszélyesnek van elősmerve, valami mással helyettesíthessék. Javaslatok tettek még a csillár megerősítése és a vasfüggöny festésére vonatkozólag.

— **Színházunk komikusa,** min örömmel értesülünk, Rónaszéky Gusztáv lesz, Leszkay igazgatonak sikerült szerződnie a jeles komikust, ki osztatlan kedvence a debreczeni közönségnek.

Urak és paraszok cím alatt az elbeszélések újabb sorozatát kaptuk most Mikszáth Kálmán összegyűjtött munkáinak 28. és 29. füzetében. Elég azt mondanunk, hogy Mikszáth elbeszélése, és már mindenki érzi a varázst, mely a maga nemében valóban egyedül álló írók műveinek olvasásával együtt jár. E mostani elbeszélések is, melyek mindenike üde, érdeleműs, pajzán, trefás, oly világba vezetnek el bennünket, mely sokkal szebb, mint a mi rendes, köznapi világunk. Pedig itt is csak azok az emberek tesznek, járnak, örvendenek és busulnak, a kikkel nap mellett találkozzunk, de Mikszáth humora, kedélye, — aranyozza be őket és az ő szellemének behatása alatt még a

legérdesebb felület is simává lesz. — Vegyünk ki egy szálat a csokorból, olvassuk el például a »tulvilági utast... menten kedvünk támad lesznedni minden virágunk, ismerni akarjuk Mikszáth tollának minden alkotását. És a ki ily módon az író meg szerette, örömmel fog értesülni arról, hogy összegyűjtött munkáit Révai testvérek (Budapesten VI. Váci-utca 1) 35 kros, igen csinosan kiállított, vaskos füzetekben adják ki, módot nyújtván ez által mindenkinek, hogy kevés áldozattal oly könyveket gyűjtsön össze magának, melyek soha el nem évülnek, melyek gyönyört fognak szerezni mindaddig, míg csak e kedély utolsó szikrája is ki nem halt belőlünk.

ad 3216 k.

1891.

Pályázati hirdetmény.

H. Hadház községben, jövő hó 15-én tartandó képviselő testületi közgyűlésen betöltendő következő állásokra pályázat nyitattik:

I. Egyik jegyzői állás, 400 frt évi fizetés, 100 frt lakpénz, s a szabályrendelet értelmében magán természetű munkálatokért szedhető díjak.

II. Másodorvosi állás, évi 400 frt fizetéssel. Betegek egyszeri látogatása, vizsgálataért, azoknak lakásán nappal 50 kr, éjjel 1 frt; az orvos lakásán vizsgálat és rendelésért nappal 25 kr, éjjel 50 kr. A község határán belől, a községtől egy kilométeren túl, egyszeri látogatás, vizsgálat és rendelésért nyári hónapokban nappal 1 frt, éjjel 1 frt 50 kr; téli hónapokban nappal 1 frt 50 kr, éjjel 2 frt orvos díj szedhető. A vagyontalan betegeket díjtalanul tartozik gyógykezeltetni. A védhímlő oltás és halottkémlés a megállapított díjak mellett a másod orvos kötelessége. Műtétekért a törvényben megállapított díjak; magán ügyben kiadott bizonyítványért 50 kr; láttelel, vagy általában orvosi véleményért 2 frtot számíthat.

III. Állatorvosi állás, évi 300 frt fizetéssel s a következő díjazással: a község belterületén egyszeri vizsgálat és rendelésért nappal 20, éjjel 40 kr. A község határán levő külsőségeken egyszeri vizsgálat és rendelésért, éjjel ugy mint nappal 1 frt. A felek részére kiszolgáltatandó bizonylatok és láttelekért 50 kr, állatorvosi véleményért 1 frt. Műtétekért előleges megállapodáshoz képest számíthat.

IV. Két jegyzőségét fejenként évi 300 frt fizetéssel. Felhivatnak a pályázni kívánók, hogy kellő okmányokkal felszerelendők és 50 kros bélyeggel ellátandó kérvényeiket; a jegyzőségek kellő képzettséget igazoló iskolai és hivatalos ügyvitelben jártasságot igazoló; továbbá idegen törvényhatóságból valók, községi és erkölcsi bizonyítványaikat csatolva, jövő hó 13. napjáig alulírott főszolgabíróhoz Debreczenben, annyival is inkább benyújtsák, mivel az elkészen vagy nem készen benyújtott folyamodványok figyelmen kívül fognak hagyatni.

Debreczen, 1891. május 31.

Ferenczy Elek,
főszolgabíró.

279. 1—1.

TÖRVÉNYSZÉK.

— **A székelyhídi távirat** ügyében pénteken hirdette ki a törvényszék Győrffy József hírlapíró előtt a kuriai ítéletet, mely sürgönytitok megsértése miatt három napi foga házzal és 50 frt pénzbüntetéssel sújtja. Győrffy az ítélet kihirdetése után bejelentette, hogy perújítással kíván élni. Az eljárás folyamán ugyanis szerinte egy szóval sem igazoltatott, hogy a kérdéses táviratban »titok« lett volna; a távirat köztudomású tényre, a vízáradásra vonatkozott. Ha volt a sürgönyben valami titkolni való, az csak az lehetett, hogy Magyarország miniszterelnöke németül írta sürgönyét a királyhoz. Annak beigazolása céljából, hogy a távirat titok egyáltalán nem tartalmazott, perújítás folyamán kihallgatni kéri Teleszky, Lukács és Szalavszky államtitkárokat, továbbá Mikszáth Kálmán, Rákosi Viktor és Barna Izidor hírlapírokat. Együttal kéri a tör-

vényszéket, hogy a perújításra való tekintettel adjon neki haladékot a büntetés megkezdésére. A törvényszék elnökének válaszára, hogy Győrffy ez utóbbi kérésével csak a perújítási kérvény irásában való benyújtása után állhat elő, az elítelt Havass Imre kir. főügyészi helyetteshez fordult, a ki szintén elutasította őt halasztás iránti kérelmével. — Ily körülmények között Győrffy azonnal megkezdte büntetését.

CSARNOK.**DOLGOZZATOK,**

a mig

MÉCSETEK KINEM ALSZIK.

Regény a kereszténység első korszakából.

Írta: **Gróf Tolsztoj Leo.**Fordította: **Somogyi Ede.**

(Folytatás)

NYOLCZADIK FEJEZET.

•Végül van a büntetteknek még egy másik osztálya is, melyek abban az őszinte óhajlásban lelik alapjukat, hogy embertársainkon segítsünk. Az az óhajlás például, hogy egy egész nép-szenvedésén könnyítsünk, némely embereket — rendszeren összeesküvőknek nevezik őket — arra készíti, hogy zsarnokokat megöljenek, abban a hitben, hogy ez által jótettek a többségnek. Az ily büntettek forrása az a téves meggyőződés, hogy a rosszat elkövethetjük a végből, hogy a jó lépjen nyomába. Már most az e fajta büntettek nemcsak nem előzi meg és számukat nem apasztja a törvényes büntetés kihirdetése és alkalmazása, hanem épen e törvények ösztönöznek azok elkövetésére. Azok az egyének, a kik e fajta bünteteket elkövetnek, noha fájdalmasan csalódnak reményükben és hitükben, nemes indok által — ama vágy által, hogy másokkal jót tegyenek — készítenek arra, hogy így cselekedjenek. A legtöbben ez emberek közül, ha őszinték, készek összes vagyonukat, sőt életüket is feláldozni és nem rettennek vissza semmiféle veszedelemtől, vagy nehézségtől. Ennélfogva a büntetéstől való félelem alkalmatlan arra, hogy őket visszatartsa, vagy habozást keltsen bennük. Sőt ellenkezőleg, a veszedelmek új életet és új lelket öntenek beléjük, szenvedéseik vértanuk méltóságára emelik fel őket, megszerzik nekik a legtöbbek rokonszenvét és számosakat arra ösztökélnek, hogy ugyanígy cselekedjenek. Ezt megerősíti mind egyik népnek története.

•Mi kereszténynek azt hisszük, hogy a rossz mindaddig nem fog teljesen megszűnni, a mig valamennyi ember meg nem érti azoknak a bajoknak súlyát, melyeket a rossz nekik és másoknak szerez. Mi azt is tudjuk, hogy testvéri szövetség mindaddig nem alapítható meg, a mig közülünk mindegyik önmagának nem testvér, hogy lehetetlen testvéri szövetséget testvérek nélkül megalapítani. Ennélfogva mi kereszténynek, noha világosan átlátjuk az ily összeesküvők tévedését, mégis becsüljük őszinteségüket és önmegtadadásukat és mi hozzájuk közeledünk és a pozitív jónak ama közös alapjára helyezzük őket, melyet nekik is birniok kell.

•Nem látnak bolondokat bennünk, hanem olyan embereket, a kik ép oly őszintén és ép oly hön óhajtanak jót tenni, mint ők maguk és igen sokan közülök átpártolnak hozzánk, miután megszerezték maguknak azt a meggyőződést, hogy fáradozással és a mások jóléte iránt való gondoskodással teli élet sokkal jöltevőbb mindenkire nézve és az élet céljának sokkal méltóbb betöltése, mint az ő pillanatnyi hős tetteik, melyeket a hasztalanul feláldozott emberi életet vére szennyyez be. És ilyen összeesküvők, kik ebben a hitben keresik fel testületünket, mindenkor találhatók községünknek testben és lélekben legtevékenyebb és leg-erőteljesebb tagjai között.

volt, meg is
micsod: hus
lhatott volna,
az ő nővere
hogy annál
rendje-módja
négerék szá-
lésezés hal-
arczot vág-
a düh, egy
más részük
a legközelebbi
ottan kijelen-
nek a csontjai.
mentek, innen
akkorára már
k előbb oda-
teletelje a nép.
I. az elemi-
éves gyermek
barcsai-utcai
asztán belo-
yból 11 frtot
idő alatt el-
1 frtot pedig
kiderült a lo-
ent megvallott
tot. A tolvaj
ker. kapitány-

megéd. Buda-
nyában véres
tó és egy ka-
párbaj harc-
nár mind a
a pott, ugy
olt. Ekkor az
rdálal a kezé-
dásnak véget
fél véletlenül
ejtett a
án, hogy
egészen
zméletlenül ro-
nagy nehezen
eni. Dr. A. J.
alószínű, hogy
árbajozó álla-

ésre.

ar az évnegyed
u j előfizetést
szakkeleti Ma-
rjedtebb politi-
zgetlenség örök
levő közigaz-
zóje az önkör-
A megindult
nden részletet
aha szükség az
n meggyőződés,
most van erre
lszavakkal
elámitani a
pokban, melyek
abadság helyett
a »Debre-
z igazi köz-
zálal törekvése-
és választási
a. A »Debre-
gy most is
jük t. olvasón-
lomben minket
k tudata, hogy
nélkülözhetet-
mket arra, hogy
issunk. Előfize-
adunk s előfize-
a is fölveszünk.

ára:

10 frt.
5 frt.
2 frt 50 kr.
1 frt.
vábbra is olva-
rtfogásába!
zerkésztősége
vatala.

„Már most elég adataid vannak, Julius, hogy önmagad megítéld, hogy kik azok, a kik sikeresebben küzdenek a büntettek minden nemével, és hatásosabban járulnak hozzá azok elnyomásához — mi keresztyének-e, a kik a szellemi élet gyönyöreit és örömeit hirdetik és bizonyítjuk, a melyből semmiféle rossz sem támadhat, a kiknek főtörekvése a példaadás és a szeretet, vagy a ti kormányzóitok és bíráitok-e, a kik a holt törvény betűinek értelmében mondanak ítéletet és a kik lenyügözik áldozataikat és a legnagyobb mérvű gyűlöletre készítetik őket.”

— A míg téged hallgatlak, viszonzá Julius, az a benyomás vergődik bennem tulsúlyra, hogy a te felfogásod tökéletesen helyes. De nem lennél szives nekem megmagyarázni, Pamphilius, hogy miért üldöz és gyilkol benneteket a nép? Egy szóval, miként eredményezhet a szeretetről hirdetett tanatok oly egyenetlenséget és huzalkodást?

— E látszólagos ellenmondásnak forrása nem bennünk rejlik, hanem kívülünk van. Az imént bizonyos büntetettékre céloztam, melyeket úgy az állam, valamint mi is büntettek-ként elítélünk. Ezek a büntettek erőszak alakjában nyilvánulnak, melyekkel áthágják a törvényeket, melyek valamely államban fennállnak. De e törvények mellett és ezeken kívül a nép még egyéb törvényeket is elismer, melyek örökkévalók, minden emberrel közösek és minden emberi lény szívébe be vannak vésve. Mi keresztyének engedelmeskedünk ezeknek az isteni örök törvényeknek és mesterünk szavaiban és életében azok legméltóbb, legvilágosabb és legteljesebb kifejezését látjuk. Ez onnét van, mert büszkén elítéljük az erőszakosságnak minden nemét, melylyel valamely ember Krisztus parancsolatait megszegi, melyek mindegyikében isten törvényeinek kifejezését látjuk. Elismerjük, hogy a végből, hogy az irányunkban nyilvánuló rosszakaratnak lehetőleg minden alapját elvegyük, kötelesek vagyunk amaz állam törvényeit szem előtt tartani, a melyben élünk. De minden egyébnél magasabbra helyezzük isten törvényét, a mely lelkiismeretünket és elménket vezérli és mi ennél fogva csupán oly állami törvényeknek engedelmeskedhetünk, melyek nem mondanak ellent isten törvényeinek. Adjuk meg Caesarnak azt, a mi őt megilleti. Azok a bűnök, melyeket mi el akarunk kerülni és el akarunk nyomni, nem csupán amaz állam törvényeinek megszegéséből állanak, a melyben születünk és a melyben élünk kell, hanem első sorban és kiváltképpen Isten akaratának bármilynemű megszegéséből, a mely az összes emberi nemre nézve közös törvény. Ennél fogva a mi küzdelmünk a bűn ellen sokkal érthetőbb és sokkal mélyebb, mint a tettek, melyre az állam kötelez benneteket.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

— **A vetések és a mezőgazdasági állapot** május hó 23-tól 29-ig a földművelésügyi minisztériumhoz beérkezett jelentések alapján a következő: Az erdélyi vármegyék kivételével az időjárás a növényzet fejlődését lényegesen előmozdította, mivel csapadék is bőven volt, a vetések szép üde zöld színt nyerve, általában javulásnak indultak, az erdélyi vármegyékben nagyobbára szárazság és hőség uralkodván, a növényzet, főleg az őszi gabona, kisebb mérvben hanyatlott. Zivatar és jég pusztított Temes, Baranya, Torda-Aranyos, Maros-Torda, Arad, Sopron, Hont, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun- és Pozsony vármegyékben. Az őszi, főleg a búzák javulása az utóbbi héten néhol igen kedvező volt, a rozs is javult, bárha csak már kalásza áltai, már ez a jó eszésekre szépen kifejlődött, virágzik; a tavasziak nagyobbára kielégítően gyarapodnak,

néhol szárazság és hőség következtében kevesebb nem nőnek. — A buza vetések a Duna jobb partján, a Tisza jobb és balpartján, végül a Tisza-Maros szögén szépen javultak; üde zöld színük mellett kellően bokrosodnak és kalászatuk is kezdik hányni, a már eddig is középen alulinak jelzett vetések tulnyomó része apró kalászt hajt, keveset ígér. A buza országos átlagban középszerűnek mondható; a bevetett területből középen alulinak jelezte-tett 29.90% (mult héten 19-én volt 34.09%) középeknek 64.40% (61.64%) és középen felül-nek 5.70% (a mult héten 4.27%) A rozs vetések valamivel kedvezőbbben állanak, mint a mult héten; javulásuk leginkább a kalászból látszik meg, melyek — habár a vetések nagyobbára ritkák és alacsonyok — szépen kifejlődtek és jól virítanak. Az országos átlag szerint a vetések állása gyenge középeknek sem igen felel meg, csak középen alulinak mondható; — aránylag véve türethetően áll a Duna jobb partján, a Tisza jobb és bal partján, végül itt-ott az erdélyi vármegyékben. A bevetett területből 61.30% középen aluli (a mult héten 74.30%), közép 36.60% (24.14%) és középen felüli 2% (0.76%). — Az őszi árpa is javult, kalászatát hánynya, hasonlóan a tavaszi is; ez utóbbi kellően bokrosodik, itt-ott férgek károsítják s az erdélyi vármegyékben a szárazság következtében nem gyarapodik. A bevetett területből 3.40% középen aluli (5.90%), 69.30% közepes (73.20) és 27.30% (21.90%) középen felüli. — A zab javult, nagyobbára kedvezően áll, szépen gyarapodott s általában bokrosodik. A bevetett területből 5.10% középen aluli (7.00%), 73.50% közepes (76.40%) és 21.40% középen felüli (16.60%). — A repce kevés hozamot ígér; — türethetően áll a Duna jobb partján. — A késői és néhol a korai tengeri is helylyel-közszel hiányosan kelt, szórványosan férgek is károsítják; átlagban még kielégítő, az esőre javul, kapálják.

— **A gyümölcsfák termékenysége** mindenestre elvész, ha a fa nem találja meg a talajban azokat az anyagokat, a melyekre szüksége van. — A cél nélküli való trágyázás nem vezet sikerre, mert ismerni kell a gyümölcsestet vegytanát. — Az már ki van derítve, hogy a foszforsavban és káliiban gazdag trágyák elősegítik a gyümölcserügyek képződését, a nitrogén trágyák ellenben a fa növesére előnyösek. Az olyan trágyát, a melylyel a termékenységet akarjuk elősegíteni, nyár végén (aug. szeptember hónapban) kell a fának adni, mivel a gyümölcserügyek képződése a jövő év számára akkor megy végbe. Némely gyümölcsfaj (pl. a fejedelmi alma, Esperea uri körtéje) a foszforsav és káli gazdag trágyázás iránt olyan hálásak, hogy a hajtó-rügyek még ugyanabban az évben átváltoztak az ágak hegyein termő rügyekké. Foszforsav a természet-től csaknem minden talajban van, de bő mennyiségben csak igen kivételesen. Az agyagtalaj a természettől káligazdag; de minél homokosabb a talaj, rendszerint annál kevesebb káli van benne. Minthogy igen nagy nehézséggel jár a káli a talajba leveztetni, mert ez azt megköti a föld felszínén, azért is kívánatosnak látszik, hogy adjunk a gyümölcsfának mindjárt ültetésekor elegendő káli és foszforsavat és pedig az által, hogy a fagödör fenekére keverjük a föld közé nehezen oldható foszfátokat s káligazdag sókat, minő pl. a stassfurti só. A legezészerűbb trágya lesz tehát a thomas-salak és kainit; mindkét sőt könnyen es olesón kaphatjuk kereskedésben. Egy legalább is 1 m. mély és 1—1½ négy-szögmetér kiterjedésű fagödörbe 50 kiló thomas-salakot és ugyanannyi kainitot tehetünk. Arra ügyelni kell, hogy a fák gyökerei ne jöjjenek közvetlen érintkezésbe a kainittal vagy más trágyasóval. Ha nincs ilyen műtrágyánk, istálló-trágyát is használhatunk, pl. tehéntrágyát és bükkfahamut. A fák koronája alatt nem kell

burgonyát, répát, borsót, babot termesztetni, mivel ezek a növények hamar kiveszik a talajból a foszforsavat és a káli. Ha az öreg fák termékenysége alább hagy, akkor augusztus vagy szeptember havában kísérletet kell tenni az előbb említett trágyákkal.

— **A budapesti agyagipar kiállítása** rendkívüli látogatottságnak örvend. A kiállítás megnyitja óta 13560-an látogattak, naponként átlag 2000-en. Eddig eladtak 8500 drb különféle árut mintegy 5—6000 forint értékben. Szombaton délelőtt Wekerle Sándor pénzügyminiszter tekintette meg a kiállítást, s másfél órát időzött ott. Eltávozásakor örömet és megelégedését fejezte ki a látottak fölött. A miniszter nagyobb bevásárlást is tett. A kiállított áruk oly rendkívüli kelendőségre örvendenek, hogy daczára a folyton érkező küldeményeknek, a hiányokat alig lehet pótolni.

Kőbányai sertésüzlet

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

május 30.

a) Hizott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronként 300—400 klgron felüli súlyban) 41.50—43.50. Öreg közép (páronként 300—400 klgron felüli súlyban) —. —. 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgron felüli súlyban) 45.—46.— 4. Fialat közép (páronként 251—320 klgr, súlyban 45.50—46.50 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgrig terjedő súlyban) 47.—48.— II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 klgron felüli súlyban) 41.50—43.50 7. Közép (páronként 220—280 klgr, súlyban) 44.—45. 8. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő súlyban) 46.—47.— III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 klgron felüli súlyban, 45.50—46.— 10. Közép (páronként 220—260 klgr. súlyban) —.—46.— 11. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő súlyban) —.—46.— Sertés létszám: május 28. napján volt készlet 137,569 darab. A hizott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hizalbi való sertés —.—, malacz (4—11 hónapos korban) felhajtott 471 drb.

Budapesti gabonatözsde. Junius

1-én. Buza tavaszra —.— pénz, —.— áru máj.—jun. 10'03 pénz, 10'05 áru, őszre 9'76 pénz 9'78 áru. — Tengeri (új) 1891. máj.—jun. 6'41 pénz, 6'45 áru. Zab őszre 6'14 pénz, 6'16 áru, őszre 6.— pénz, 6'86 áru. Káposztarepce aug.—szept. 17.70 pénz, 17.80 áru.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,
Dr. Bakonyi Samu főmunkatárs.

ÜGYNÖKÖK

törvényszéki megengedett sorjegyek részletfizetés melletti eladására általunk a mellett mindenhol felvétetnek. Fővárosi váltóüzlet társaság
ADLER és Társa Budapest,
Füred- és Dorottya-utca sarkán.
235 6—5

SZABÓ LAJOS FIAI

CZÈGNÈL

DEBRECZEN, RÓZSATÉR.

Nagyválasztékban kaphatók:

napernyők,

női, férfi- és gyermek-

harisnyák

207

olcsó, szabott árakban.

KIMUTATÁS

a debreczeni telefon hálózat beszélő állomásairól.

- 42. Angol királynő száll.
- 69. Államvasutak állomás főnöke.
- 75. Államvasutak üzletvezetője.
- 34. Dr. Balkányi Emil orv.
- 40. Dr. Balkányi Miklós, ügyvédi irodája.
- 91. Dr. Balkányi Miklós lakása.
- 84. Bauer és társa gépgyára.
- 36. Berger Henrik, iroda.
- 14. »Bika« szálloda.
- 8. Berger Henrik nyári l.
- 65. Dr. Balkányi Ede, orv.
- 93. Dr. Burger Péter, orv.
- 37. Berger Jenő műépítész lakása.
- 83. Casinó.
- 70. Csanak József nagykereskedése.
- 88. Csanak J. nyári lak.
- 90. Dr. Csikos Sándor, orv.
- 18. »Debreczen« szerk.
- 35. »Debreczeni Ellenőrszerk.
- 55. »Debreczeni helyi vasutak irodája.
- 43. »Debreczeni helyi vasut nagyeredő indóház.
- 2. Dohánygyár.
- 29. »Debreczeni Hirlap«
- 52. Első magyar ált. bizt. társ.
- 9. Eprekerti faraktár.
- 79. Első debr. fakereskedő társ. irodája.
- 46. Főerdőmester.
- 68. Főispán.
- 6. Feischl Fülöp és Fia cég.
- 13. Füst Mátyás és Fia cég és Áron Miksa cég.
- 86. Frohner szálloda
- 85. Glück Adolf pincézér ügynök.
- 60. Gebauer Károly koporsó gyára
- 62. »Hungária« kávéház
- 81. Ipar- és kereskedelmi bank
- 94. Iparegyesületi takarékos hiteltűzlet
- 39. István gőzmalom
- 19. Keresk. és iparkamara
- 66. Kegyelet temetkezési intézet
- 11. Közkórház
- 82. Központi kávéház
- 30. Kunz József és Társa cég
- 67. Dr. Kola János, ügyv.
- 4. Kovács Gábor, ügyv.
- 59. Kaszanyitzky E. üzlete.
- 47. Kohn Henrik fűszerkereskedése főüzlet.
- 23. Kohn Henrik fióküzlet.
- 51. Dr. Legányi Gyula, orvos.
- 1. László Albert könyvkereskedése
- 74. Légszeszgyár
- 53. Magy. francia bizt. társ.
- 15. »Magyar király« kávh.
- 44. »Margit« fürdő
- 48. Méntelep parancsnoks.
- 49. Ormódy Lajos nyári l.
- 38. Osztrák-magyar bank
- 10. Pavillon lakotnya (katonai kőszentlét.)
- 33. Dr. Popper Alajos, orv.
- 31. Rendőr főkapit. magánlak
- 87. Rendőr főkapitányság
- 95. Rendőr alkapitányság I-ső kerület
- 27. Rendőr alkapitányság II-ik kerület.
- 45. Rendőr alkapitányság III. kerület éjjeli őrs.
- 41. Rendőr alkapitányság IV. kerület
- 56. Rendőrség az indóháznál
- 63. Rosenberg Albert özv. szállító
- 5. Rothschnek V. Emil gyógyszerüzletára
- 99. Rothschnek V. Emil lakása
- 8. Riesz Lipót cukrászdája
- 99. Rotschnek W. Emil lakása.
- 50. Szikszay Lajos építész
- 7. Stern József és testvére cég üzlete
- 57. Taffler Ignác
- 58. Termény- és áru közraktár.
- 61. Turai Farkas irodája
- 96. Tüzoltóság
- 64. Dr. Tibanyi Sámuel, orvos
- 29. Tóth Gyula vaskeresk.
- 32. Varga Ferenc építész.
- 76. Weisz Mózes és Fia cég.
- 92. Weisz Sándor divatüzlete
- 25. Városház (elnökség)
- 26. Városi főszámvéveség
- 97. Vásártér (baromvásár).
- 28. Zádor Lajos üzlete
- 72. Zálogház (nyilvános)
- 21. Stern József és testv. faáru gyára.
- 12. Stern József és testv. cég kelegyára
- 79. Első debr. fakereskedő társ. főüzleti irodája.
- 17. Első debr. fakereskedő társ. fióküzleti irodája.
- 73. Riesz Lipót sütődeje
- 98. Vecsey Imre lakása

Folyó hó 1-én a forgalomnak átadva volt 90 állomás.
E hó folyamán bekapcsolatott 1 állomás.
Lett 91 állomás.
Mégsejnt 1 állomás.
Mai napon a forgalomnak tényleg átadva van 90 állomás.
Debreczen, 1891. május 31-én.
Debreczeni telefon vállalat.

Leszállított árak!

Atyámtól átvett **üveg, porcelán** és **konyha berendezési** üzletemben tulhalmazott raktár miatt az összes **asztali thea, kávé, mocca** készleteket, **függő lámpákat, fa- és bádog-tálcákat, virág-vázákat, disz-korsókat** a mai naptól leszállított

gyári áron

szolgálom.

Debreczen, 1891. május hó.

Tisztelettel

Uj. Pájer József.

251 15-13

37,450
III. 1890

Hirdetmény.

A debreczeni m. kir. pénzügyigazgatóság udvarán levő kut rozzant állapota, vizének csekély élvezhetlen volta gyökeres kitisztítást és ivásra alkalmas viz nyérése végett, esetleg tetemes mélyítést igényelvén, felhívatnak mind-

azok, kik az ez iránybani munkálatok teljesítését elvállalni hajlandók, hogy a kut jelenlegi állapotának megtekintése után jó és bő ivóvíz nyérésehez szükséges munkálatra vonatkozó javaslatukat részletes költség előiránnyal együtt ezen kir. pénzügyigazgatósághoz f. évi június 15-ig írásban terjesszék elő.

Debreczen, 1891. május 25.

272 3-3

M. kir. pénzügyigazgatóság.

WALLA JÓZSEF

cimentáru-gyára
építési anyagok raktára

Budapest, VII. ker., Rottenbiller-utca 13. sz.

<p style="text-align: center; font-weight: bold;">Vállalkozik:</p> <p>Granitterazzo, Betonrozások, Csatornázások, Szőkőkutak, Czementlapok és Mozaik lapokkali kövezések elkészítésére stb.</p>	<p style="text-align: center; font-weight: bold;">Raktárt tart:</p> <p>Keramik lapok, Kelheimi lapok, Metlachi lapok, Terracotta-árak, Kőfedélpép. Tűzálló téglák, Kémény rakvá- nyokból stb.</p>
---	---

Gyári raktára a gartenau Portlandi cement és vízhatlan meszgyárnak.

Gyári raktára a gartenau Portlandi cement és vízhatlan meszgyárnak.

142

6-6

WEISZ IGNÁCZ

ELŐBB

UJ SÍRKŐRAKTÁR.

A kegyeletes érületű n. é. közönségnek tisztelettel hozom tudomására, hogy a 30 évig fenállott **BOROS SÁNDOR**-féle sírmlék-raktarat a mai napon átvettem, s egyuttal azt ép azon jó hírnévnek megfelelőleg tovább folytatni fogom és igyekezni fogok, elődöm nyomdokát követni azzal, hogy üzletemben tiszta és a n. é. gyászoló közönség igényeinek megfelelő sírmlékeket tartsak. Mint tulajdonos azon helyzetben vagyok, hogy a sírmlékeket a lehető legolcsóbb áron adhatom el.

Vidéki megrendeléseket pontosan és felelősségemre teljesítek. — Rajzmin-takkal bármikor szolgálak.

A n. é. közönség pártfogását kéri

Weisz Ignác,

előbb BOROS SÁNDOR

Debreczen, Kis-Várad-utca 2102. szám.

266 5-3

Vesedara és hólyagkö képződése az esetek felettes nagy számában a túlerős borok élvezetének következménye szokott lenni; gyakran el volna tehát kerülhető, ha a borokat csakis oly vizekkel vegyítve élveznők, a melyek vegyi alkatuknál fogva a feles hűgysavat lekötő képességűek. Erre első sorban mint legalkalmasabb a

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
legfinestább égvényes
SÁVANYU-KUT

Ajánlható, mert a benne előforduló sok a font jezettségűnek leginkább képesek megfelelni, és mert ment az emésztést annyira zavaró mészóktól, a melyek számosságban a savanyuvízben előfordulnak.

Kardos László

Czegléd-utca.

Ajánlja:

kitünő színes

függönyeit,

ágy terítőit,

olcsó és igen jó

BUTORSZÖVETEIT

221.

10.—

Legjobb asztali- és üdítőital.

Hazánk legkedveltebb

savanyuvize

A MOHAI **ÁGNES** FORRÁS.

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ő fensége József főherczeg

— asztalán rendes italul szolgál. —

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is ép úgy mint hazánkban általában a kolera megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult. — Mindazon tisztelt fogyasztóknak, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógykezelésre, vagy tisztán mint asztalvizet előszeretettel használják kerjük azt rövidítve

ÁGNES

forrás néven kiszolgáltatni. — A nagyérdemű közönségnek ásványvizünket szives jó indulatába ajánlván, maradtunk teljes tisztelettel az **ÁGNES**-forrás kutkezelősége Mohán.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható. — Országos főraktár:

Édeskuty L.

cs. és kir. és szerb. kir. udv. ásványviz-szállító-nál, BUDAPEST, Erzsébet tér 8. sz.

AZ ÁGNES-FORRÁS KÜLÖNÖS ELŐNYEI:
Gazdag szénasvartartalma. — A bornak színét nem változtatja.
Természetes ízét kellemessé teszi,
a miért is a vendéglős uraknak keverékül »Spritzer« előnyös szolgáltatást tesz.

Legjobb asztali- és üdítőital.

Künnö szolgálatot tesz az emésztési zavaroknál.

Borral használva kiterjedt kedvezelménynek örvend.

156. 12—5.

HIRDETÉSEK

a „DEBRECZEN“ részére **jutányos áron**

fölvételnek a kiadóhivatalban.

A hirdetések vagy Szinay Gyulához csapó-utca, 383. sz., vagy egyenesen a kiadóhivatalba (nagy-uj-utca, 1702. sz.) küldendők.

Nyomatott a »Debreczen« nyomda részvénytársaságnál 1891.